

Bilješka o piscu:

Moliere , pravim imenom Jean-Baptiste Poquelin, rodio se 13. Ili 14.siječnja 1622. U Parizu , u bogatoj građanskoj obitelji (otac mu je “kraljevski tapetar “ s počasnim naslovom “štitonoše”). Kao prvi od šestoro braće , Jean – Baptiste raste u sredini imućnih trgovaca i obrtnika, novog staleža u nezadrživom društvenom usponu , a poslije smrti svoje prilično obrazovane majke 1632. , okusivši maćehinu “tiraniju” , najradije se utječe djedu po majci, koji u vrlo nadarenom dječaku čini se prvi budi zanimanje za kazalište . Pohađa jezuitski i aristokratski College de Clermont (gdije mu je kolega iCyrano de Bergarac) , a potom uči pravo i usmjeruje se prema odvjetništvu .Zajedno sMadeleinom Bejart i bratom Josephom , osniva 30. Lipnja 1643. Novu družinu s dičnim i pomalo preuzetim imenom *Iluste Theatre*, a pod okriljem Vojvode Orleanskog . Glumeći – i sam tako bolestan- naslovnu ulogu u svojoj posljednjoj komediji, nadahnut tragikomičnim motivom hipohondrije i straha od smrti , u noći 17. Veljače 1673. Podliježe napadu usred predstave , pa publika njegovo bolno grčenje u prvi mah prihvaća kao nov iskaz nepresušene glumačke vještine . Među farsama ,komedijama komedijama– baletima , koje iza njega slijede, ističu se :Liječnikprotiv voje Amphitryon, GeorgesDandin i Škrtac, Građanin plemić, Scapinove spletke , Učene žene i naposlijetku , Umišljeni bolesnik .

Podatke pronašla u :Moliere “Škrtac” (str. 8-11.)

Bijeska o dijelu :

Glavna osoba ove komedije , Harpagon , najuniverzalnijim Molierovim karakterima : ona je štovite tišp *škrca po sebi* .Moliere je stvorio tip apsolutnog sebičnjaka , čija nastrana strast za zgratanjem novca podiže zid imeđu njega i drugih ljudi (pa i njegovih najbližih)- zid grijeha imeđu Boga i čovijeka , kazali bi teolozi- tako da sva njegova bešćutnost , okrutnost , sumnjičavost , podlost i paranoična strepnja od krađe izvire iz toga temeljnog poroka , koji Harpagonovu škrtost izjednačuje i sa senilnim nagonom za samodržanjem.

Zbog svoje škrtosti on ne mari za nikoga nego samo za novcem , tako da on u jednom trenutku iskazuje svu svoju zlobu tj. On bi više volio da mu se kćer utopi nego da mu netko uzme njegovo zlato .

“-----
-----Da , oče , upravo me on spasio od velika opasnosti , kako vam je poznato , kad se umalo ne utopih , i upravo njemu dugujete život te iste kćeri

HARPAGON : Sve to nije važno i bilo bi kudikamo bolje za mene da te je pustio da se utopiš , nego da je počinio to što je počinio .”(str. 81.)

Moliere u djelu uspostavlja određenu dinamiku u trenutku kada dolazi do nesporazuma između Harpagona i Valere. Harpagon govori o ukradenoj škrinjici dok Valere govori s velikim zanosom o svojoj ljubavi Elise.

“-----
-----VALERE: Sva moja žudnja zadovoljila se užitkom da je gledam, i nikakva nepristojnost nije oskvrnula žarku ljubav koju su mi udahnule njezine lijepe oči.

HARPAGON : Lijepe oči moje škrinjice ! Govori kao ljubavnik o ljubavnici .” (str. 80.)

Na kraju djela Harpagon popušta tj. Ljubav mladih ipak pobijedi ali njegovoj škrtosti nikad kraja.

HARPAGON : Nemam novca koji bih dao djeci za vjenčanje .

ANSELME : Pa dobro , imam ja , neka vas to nimalo ne uznemiruje.

HARPAGON : Obavezuete se da ćete podmiriti sve troškove tih dviju svadbi?

ANSELME: Da, obećajem. Jeste li zadovoljni?

HARPAGON : Jesam, pod jednim uvjetom da mi za pir date sašiti novo odijelo:

(str. 85-86)

Harpagon je predstavljen i kao lik kojemu je sve moguće , kao veliki sebičnjak .U trenutku sukoba između Harpagona i Cleanta on njega tjera iz kuće i baca prokletstvo na njega zato jer

Cleante kaže da se nikad neće odreći Mariane.

“-----

HARPAGON : Kako ? Pa ti si obećao da ćeš je se odreći.

CLEANTE: Ja? Da ću se nje odreći ?

HARPAGON: Da.

CLEANTE :Ni govora.

HARPAGON : Zar nisi odustao da je snubiš?

CLEANTE: Naprotiv , tome sam sklon više no ikad.

HARPAGON :Pokazat ću ti svoje , nitkove .

CLEANTE: Činite što god vam drago.

HARPAGON : Zabranjujem ti da me ikad više vidiš.

CLEANTE : U dobar čas.

HARPAGON : Napuštam te .

CLEANTE: Napustite me.

HARPAGON : Ne priznajem te za svog sina.

CLEANTE: Neka bude.

HARPAGON :Razbaštinit ću te.

CLEANTE_: Radite što god vas volja.

------(str.72.)

LIKOVİ U DJELU:

HARPAGON ,otac Cleanteovi Elisin, a zaljubljen u Marianu

CLEANTE,sin Harpaganov, Marianin dragi

ELISE, kći Harpagonova, Valereova zaručnica

VALERE, sin Anselmov i Elisin zaručnik

MARIANE, Cleantova draga, koju ljubi Harpagon

ANSELME, otac Valereov i Marianin

FORSINE, spletkarica

MEŠTAR SIMON, meštar

JAQUES, Harpagonov kuhari kočijaš

LA FLECHE, Cleantenov sluga

GOSPA CLAUDE, Harpagonova sluškinja

BRINDAVONIE, Harpagonov lakaj

LEMERLUCHE, Harpagonov lakaj

POVJERENIK i njegov PISAR